

Klimaatbestendig Bosbeheer

Rino Jans

Inhoud

- Wat is klimaatbestendig bosbeheer?
- Effecten klimaatverandering
- Betekenis voor bosbeheer
- Niet het enige probleem...
- Wat moeten bosbeheerders doen?
- Betekenis voor houtmarkt
- Conclusies

Wat is klimaatbestendig bosbeheer?

- Bos weerbaar maken tegen effecten klimaatverandering
- Niet hetzelfde als maximaliseren koolstofvastlegging...
- maar dat gaat deels gelijk op

Effecten klimaatverandering

- Hogere temperatuur (1-4 graden)
- Hoger CO₂-gehalte
- Hoger waterdampgehalte
- Hogere neerslag, zeker in de winter, zomer onduidelijk
- Verandering heersende windrichting (W -> O)

- Lange perioden van droogte tijdens groeiseizoen
- Extreme neerslag: storm, hagel, onweer

Gevolgen voor bosbeheer

- Verdroging
- Slechtere exploitatieomstandigheden winter
- Meer schade (storm, hagel, bliksem)
- Meer insectenschade (meer cycli; zuidelijke soorten)
- Verminderde vitaliteit
- Verminderde groei
- Hoger brandrisico

Gevolgen voor bosbeheer

- Slecht nieuws voor kwakkelsoorten: eik
- en voor droogtegevoelige soorten: beuk, fijnspar
- en voor brandgevoelige soorten: grove den
- en voor bosexploitatie

Niet het enige probleem...

VERZURING!!

Verzuring

- Reusachtig probleem op arme zandgronden
- Toren hoge stikstofdepositie
- Boomsoorten met slechte strooiselomzetting
- Podzolbodems volledig uitgeloozd
- Razendsnelle uitspoeling nutriënten
- Tekort aan bufferende kationen (Ca, Mg)
- Aluminium in oplossing: toxisch

Verzuring

Kan bodem nog herstellen?

Gezond bos is hoogste prioriteit!

Inheems/exoot is bijzaak!

Wat moet de bosbeheerder doen?

Tegen verzuring:

- Compensatiebekalking Steenmeel
- Verminderen aandeel boomsoorten met slecht afbreekbaar strooisel

Voor klimaatadaptatie: Risicospreiding!

- Verbreden assortiment (droogteresistent, goede strooiselomzetting)
- Meer individuele menging

Gevolgen houtmarkt?

- Leunt zwaar op troetelsoorten: grove den, douglas, lariks, fijnspar. Veilingsegment: eik
- Douglas winnaar voor klimaatverandering en verzuring
- Grove den goed op klimaat, slecht op verzuring
- Fijnspar en eik zijn verliezers (op zandgrond)
- Prospects: berk, esdoorn, linde, tamme kastanje, Amerikaanse vogelkers, zwarte noot, boomhazelaar

Klimaatadaptatie = Houtmarktadaptatie!

Conclusies

- Klimaatverandering en verzuring zandgronden zijn ernstige risico's
- Houtproductievermogen is in gevaar
- Compensatiebepaling is noodzakelijk
- Boomsoortensamenstelling uitbreiden
- Meer menging
- Houtmarktadaptatie is onvermijdelijk

